

навчального матеріалу і специфікою конкретного навчального завдання. Інший блок характеризує цілеспрямований процес перетворення педагогом навчального матеріалу через анімізацію на цікавий дітям, «оживлений», зміст. Його структурними компонентами є: персоналізація, що спирається на знання дітей про характерні особливості тварин; мотиваційно-емоційний (зацікавленість, емоції, переживання у ставленні учня до персонажу); цільовий (націленість учня на участь в інтерактивно-уявній взаємодії); поведінковий (характерні зовнішні особливості поведінки зайчика, ведмеда, вовка та ін.); уявно-комунікативний (уявне мовленнєве спілкування); рефлексивно-контрольно-оцінний (самооцінювання учнями власної інтерактивно-уявної взаємодії з іншими дітьми і оцінювання їхнього мовленнєвого спілкування вчителем).

Використання методичного прийому педагогічної анімізації потребує цілеспрямованої організації учителем матеріального середовища (підготовки елементів костюмів, масок, відповідної навчального змісту атрибутики).

Отже, фактично, методичний прийом педагогічної анімізації є традиційним для початкової школи, а нами запропоновано його науковий опис.

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПІДРУЧНИКАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ШКІЛ З НАЦІОНАЛЬНИМИ МОВАМИ НАВЧАННЯ

О. М. Петрук, канд. пед. наук

У результаті дослідження теми «Зміст, види і способи інтегрованого навчання української словесності у ЗНЗ I ступеня з румунською мовою викладання» розроблено рукопис підручника з української мови для 3-го класу шкіл зазначеного типу.

У процесі дослідження ми виходили з того, що сучасний підручник з української мови – це розгорнута модель навчального процесу, яка передбачає активну роль самого учня, залучає його до процесу не лише засвоєння мовної інформації, а й активної комунікації. Саме тому у визначенні змісту підручника ми спиралися на такі важливі чинники: урахування вікових особливостей молодшого школяра, орієнтація на особистість учня, урахування його інтересів, потреб та навчального досвіду.

Один із принципів, яким ми керувалися у процесі розробки підручника, був особистісно мотиваційний. Цей принцип зумовив різноманітність змістової наповненості текстів і завдань до них, добір інформації, яка була б:

- особистісно значущою для учнів цієї вікової категорії і забезпечувала постійний інтерес до навчання української мови;
- відбивала загальнолюдські цінності, соціальні норми мовленнєвої поведінки у різних сферах спілкування;
- сприяла морально-етичному, естетичному й загальнокультурному вихованню особистості.

Прикметною рисою підручника є діалогова форма викладу його змісту. Так, нами було введено персонажі, які є співрозмовниками учнів. Вони розповідають, радять, допомагають, залучають (спонукають) до розмови, навчаються разом з учнями. Розповіді персонажів цікаві й доступні для сприйняття молодшими школярами, дають змогу розкрити практичну значущість виучуваного матеріалу.

Особистісно орієнтований підхід простежується і в методичному апараті підручника. Так, формулювання завдань передбачає суб'єкт-суб'єктну взаємодію учителя з учнями, учнів між собою, активізацію зусиль кожної дитини. Введено завдання зі зверненнями до дітей з метою спонукання до міркувань, висловлення власної думки, а також різні форми інтерактивної взаємодії («Робота в парах», «Робота в групах», «Розіграйте»), що сприятимуть формуванню умінь діалогічного мовлення, навичок співпраці. Подані у підручнику рольові і ситуативні завдання передбачають набуття учнями нового соціального досвіду, засвоєння комунікативної поведінки шляхом виконання ними різноманітних ролей українською мовою в ігрових навчальних ситуаціях.

Отже, особистісно орієнтований підхід розглядається нами як один з концептуальних у побудові підручників з української мови і мовлення для шкіл з національними мовами викладання, оскільки найповніше відповідає комунікативній меті навчання, яка є основною у школах такого типу.

ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ ШКОЛИ

Т. Н. Кохно

Темою нашого дослідження є формування і розвиток навички читання українською мовою у школах з російською мовою навчання.

У зв'язку з цим нами було проведено констатувальну частину педагогічного експерименту (спостереження на уроках та анкетування учителів). Результати спостережень засвідчили, що формування і розвиток навички читання